

Franckesche Stiftungen zu Halle

Pavli Manvtii Commentariivs In M. Tvllii Ciceronis Epistolas Ad Diversos

Accedvnt Eivsdem Scholia Et Hieronymi Ragazonii In Easdem Ciceronis
Epistolas Commentariivs

Manuzio, Paolo

Lipsiae, A.C. MDCCLXXIX

VD18 90852230

Epistolae VI.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:hbz:5:1-219543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:5:1-219543)

Nec ab re fides hic in Caesare laudatur: sed exigitur quodam modo, ut quem ad se mitti voluerit, eum pro sua fide tractet. scripserat enim, *si vis tu, ad me alium mitte, quem ornem.*

Simus ERN. Sumus enim *putidiusculi*. Excusat se, quod in Trebatio commendando plura verba consumpserit, quam Caesaris humanitas patiatur. *Putidum* appellat Cicero, in quo nimia diligentia reprehendi possit, ut lib. 3. de Orat. c. 11. *Nolo exprimi litteras putidius, nolo obscurari diligentius.* Et lib. 1. de Offic. c. 37. *Litterae neque expressae, neque oppressae, ne aut obscurum esset, aut putidum.* Vidi scriptum in qui-

busdam antiquis libris, *blandiusculi*: sed in plerisque, *putidiusculi*: quod magis probo. et fortasse, *blandiusculi*, glossema fuit.

Quamquam ERN. *Quam per te vix licet*. Non vis me tam diligentem esse in eo commendando, quem et scis diligi a me non mediocriter, et vides mitti ad te invitatu etiam tuo. dicit autem, *vix licet*: quod quasi medium est inter *licet*, et, *non licet*. ita excusat suam diligentiam, et eam tamen parum necessariam ostendit.

Verum, ut video, licebit. Accipies in bonam partem officium meum: non tibi molestiam asseret haec nostra, quamvis nimia, in Trebatio commendando diligentia.

EPISTOLAE VI.

ARGUMENTVM.

Trebatium, desiderium urbis vix ferentem, hortatur, ut urbis urbanitatisque curam et memoriam, quasi quasdam ineptias, abiiciat; operamque det, ut, quod ei ab urbe discedenti propositum fuerat, id assiduitate et virtute consequatur. Eodem anno.

EXPLANATIO.

[Legitima] Vsitata, ut quae lege sunt.

Cum aliquo insigni indicio meae erga te benevolentiae. Id, more Romano commendare, dicitur epist. 5. et 18.

Urbanitatis. Hic urbanitas non est virtus, sed pro rebus urbanis accipitur, quarum desiderio Trebatius flagrare se significauerat. epist. 17. *Mihi interdum levis in urbis urbanitatisque desiderio videbare.*

Quo consilio profectus es. Profectus erat eo consilio, ut benevolentiam Caesaris assiduitate et virtute adipisceretur.

[Medeae] Hunc locum vir excellentis ingenii Angelus Politianus primus illustravit. nam illud, quae Corinthum arcem altam habebant; et matronae opulentae optimates; et quae sequuntur, recte vidit ex Ennio poeta, verborum ordine non nihil immutato, esse sumpta. Graecos etiam versus Euripidis, (in Medea 214. seqq. ab Ennio conuersos, adduxit: quos hic subscribere visum est.

Κορίνθιαι γυναῖκες, ἐξήλθον δόμων,
Μὴ μοί τι μέμνησ'. οἶδα γὰρ
πολλὰς βροτῶν

Σεμνὸς

Σεμνὸς γεγῶτας, τὰς μὲν ὀμμάτων
ἀπο,

Τὸς δ' ἐν θυραίοις. οἱ δ' ἀφ'
ἡσύχης ποδῶς,

Δύσκειαν ἐκτίσαντο, καὶ βαθυμίαν.

Corinthum arcem altam] Vrbs ipsa, Achaiae caput, quam cepit eueritque L. Mummius, Corinthus dicta, arx vero Acrocorinthus; quod editiore loco exstructa immineret vrbi. hic tamen eodem, quo vrbs, nomine appellatur; quia scilicet pars vrbs est arx; et potest, quod in toto, idem in parte nomen usurpari. Medeam cum viro suo Iasone Corinthum exsulem deuenisse, demonstrat hic locus; et ex ipsa, quae exstat, Euripidis tragoedia cognoscitur, habitasse ibi diutius, Pindari significat interpretes. nam, ἐν τῷ εἰ-
δει ἢ τῶν Ὀλυμπ. vbi Xenophon Corinthius laudatur, ad illa verba v. 74. καὶ τὰν πατρὸς ἀντί Μήδειαν
θεμέναν τὸν γάμον αὐτῆς, interpretes haec affert: Μήδειας μένηται, ὅτι ἐν Κορίνθῳ κατοίκει, καὶ ἔπαυσε Κο-
ρινθίους λιμῷ κατεχομένους, θύσασα
Δήμητρι, καὶ νύμφαις Λημνίαις. Alia quoque, vt Pindari verba explanet, adducit idem interpretes, vt solet obscuris in locis esse varius: verum ea referri ad exsulem Medeam, de qua hic sermo est, mihi non videntur. nam Euripides, et eum secutus Ennius, venisse Corinthum Medeam exsulem, ostendunt: interpretes autem ille, Corinthum, Aeaetae, Medae patris, fuisse patriam ait, ideoque in laudibus Corinthi Medeam nominari. quod ego absurdum puto. Plutarchus etiam in Theseo, venisse Medeam Corintho Athenas, auctor est.

Habebant] Pro, habitabant. Plautus in Bacch. Act. 1. Sc. 2. v. 6.

Quis istic habet? Et Varro lib. 4. de L. L. *Cispius mons, ubi aeditum habere solet.* Et L. 12. D. de seru. praed. urban. *Quidam Iberus, qui habet post borrea mea.*

Optimates] Nobiles, principum virorum vxores. *Optimatem* Cicero describit in orat. pro Sextio c. 45. qui se ita gerit, vt sua consilia optimo cuique probet; quique nec natura improbus est, nec furiosus, nec malis domesticis impeditus. hic propter opes et claritatem familiae dicuntur *optimates*.

Manibus gypsatis] Verbum opinor Enniam, pro *candidissimis*. nam Ciceronem ita locutum, numquam crediderim. in hac quidem, quae exstat, Euripidis Medea gypsatarum manuum nulla mentio.

Ne sibi vitio illae verterent, quod abesset a patria] Quaerit excusationem apud mulieres Corinthias Medea, quod egressa domo sit, id est, quod patriam reliquerit. id enim sequentes duo versus indicant. vtrum autem Euripidis verba, vnde hoc Ennius transtulit, id ipsum significant, an errauerit Ennius, et eum secutus Cicero; dubitari fortasse potest, e doctorum hominum sententia. nos tamen, qui Ciceronem interpretamur, disputare de Euripidis mente non debemus: illud quidem, ἐξῆλθον δόμων, de patria, non de priuatis aedibus, Ciceronem intellexisse, satis constat: quemadmodum et epist. 5. *Vt cum, meis omnibus studiis, beneficiis quam ornatissimum, domum reducerem.* Et epist. 17. *Domum redire properabas.* Et epist. 30. *Te nec hortor, nec rogo, vt domum redeas.* Iam illud, *domi forisque, domi militiaeque*, quam saepe

saepe dicatur, omnes norunt. Nec sane video, si, *ἐξελθόν δόμων*, de privatis aedibus accipiat; cur mulieres Corinthias Medea rogaret, ut sibi ignoscerent, quia prodiiisset; cum earum nomine, ut prodiret, rogata iam esset. Apte vero dicitur: ne mihi vitio deis, quod ex patria discessi: quando, idem qui fecere, multi gloriam sunt assecuti. ut verbum *σεμνός*, Ennius verterit, *qui rem suam et publicam bene gessere*: recte fortasse: cum *σεμνόν*, tam ad laudem, quam ad infamiam referatur: ut exempla, non modo quae Suidas collegit, verum alia quoque non pauca demonstrant. Nam, quod in hoc ipso Euripidis loco, *σεμνός*, idem Suidas accepit pro *ὑπερηφάνος*, id est, arrogantes: equidem, quod ad me attinet, sequor libentius veterem poetam Ennium, quam recentiore Grammaticum Suidam: cum praesertim Cicero noster, qui Euripidis verba et videre potuit, et opinor, vidit, Ennii sententiam probaverit.

Nam multi suam rem — sunt improbi] Duo videntur esse versus: nec tamen, quae mensura sit, apparet. itaque vir acuti ingenii distinguendum ita censuit:

— *Nam multi suam*

Rem bene gessere, et publicam patria procul:

Multi, domi qui aetatem egerunt, propterea

Sunt improbi. —

in quo assentirer, nisi viderem scriptum esse in omnibus antiquis libris, *qui domi aetatem agerent*; non, *domi qui aetatem egerunt*. itaque tentare volui, an alia sit probabilior, id est ab antiquis li-

bris minime dissentiens, distinguendi ratio. occurrit autem haec:

Nam multi suam rem bene gessere, et publicam

Patria procul: multi, qui domi aetatem age-

Runt, propterea sunt improbi.

Primi versus pes secundus, *ti suam*, spondeus est, more satis noto, ex tragicorum comicorumque consuetudine. in secundo versus extremam syllabam transfero ad mensuram tertii: quemadmodum dixit Virgilius lib. 1. Georg. v. 295.

Aut dulcis musti Vulcano decoquit humorem,

Et foliis undam trepidi despumat apeni.

translata ad sequentem versum postrema syllaba. et Catullus carm. 40.

Quaenam te mala mens, miselle Rauide,

Agit praecipitem in meos iam-bos?

Et Horatius lib. 1. Carmin. od. 2. v. 18.

— *Vagus et sinistra*

Labitur ripa (Ione non probante)
Vxorius amnis:

cum primam syllabam, *V*, transferri necesse sit ad superiorem versum: quod apud comicos ac tragicos, quorum est maior licentia, usitatum fuisse, negari non potest. Nam illud in eodem versu, *qui domi*, datylum esse, nemo, opinor, ignorat: licet in verbo, *domi*, secunda syllaba produci soleat. hic enim idem accidit, quod in illo Virgilii ecl. 8. v. 108.

Credimus? an, qui amant, ipsi sibi somnia fingunt?

quo

quo loco non modo omittitur synaloephe, verum etiam quae sua natura producit syllaba, ob sequentem posterioris verbi vocalem contrahitur; et fit dactylus, *an qui a*. Sic idem poeta lib. 1. Georg. v. 281.

*Conati ter sunt imponere Pelio
Ossam.*

Et lib. 5. Aen. v. 261.

*Victor apud rapidum Simoenta
sub Illo alto.*

Et lib. 6. v. 507.

*Nomen et arma locum seruant:
te, amice, nequini
Conspicere. —*

Antiquior etiam poeta Lucretius lib. 5. v. 75. dixit:

*Pectora, terrarum qui in orbi
sancta tuetur.*

Nec simplices modo vocales, sed diphthongi quoque naturam mutant, vt lib. 4. Georg. v. 461.

— *Flerunt Rhodopeiae arces.*

Et lib. 3. Aen. v. 211.

Insulae Ionio in magno. —

Ceteris cauere] Cum iuriconsultus sis: iuriconsultorum enim est, aliis cauere. Idem iocus epist. 10. *In re militari multo es cautior, quam in aduocationibus.* Et lib. 3. epist. 1. *L. Valerium, iureconsultum, valde tibi commendo: sed ita etiam, si non est iuriconsultus. Melius enim ei cauere volo, quam ipse aliis solet.* Et ad eundem Trebatium Topic. c. 1. *Cum tui mihi meisque multa saepe cauisser.* Et lib. 2. de Offic. c. 19. *In iure cauere, consilio iuuare, atque hoc scientiae genere prodesse quam plurimis, vehementer et ad opes augendas pertinet, et ad gratiam.*

Didicisti] A legibus, et iure civili.

In Britannia] Iuuisse Trebatium, vel iturum cum Caesare in Britanniam, Cicero arbitrabatur. non iuuisse constat ex epist. 10. et 14.

Ab essedaris] Iis, qui pugnant ex essedis. epistola sequenti: *Essedum aliquod suadeo capias.* Epist. 10. *Neque spectare essedarios.* Et Caesar de Britannis ita loquitur lib. 5. de bell. Gall. c. 9. *Il i equitatu, atque essedis ad flumen progressi, ex loco superiore nostros prohibere, et proelium committere coeperunt.* Et paullo post c. 15. *Equites hostium essedarii que acriter proelio cum equitatu nostro in itinere conflixerunt.* Videntur et apud Belgas esseda fuisse. Virgilius lib. 3. Georg. v. 204.

*Belgica vel molli melius feres
esseda collo.*

Romae quoque, vt peregrina per luxum saepe amamus, essedo utebantur ditiores. Phil. 2. c. 24. *Vehebatur in essedo tribunus plebis.*

Decipiaris] Turpe est iuriconsulto decipi; cum ipse, ne alii decipiantur, sua scientia praestare soleat. caue igitur, ne te laedant.

Qui ipse sibi sapiens prodesse nequit, (non quit ERN.) nequidquam sapit] Quaerendum est, cuius poetae Latini sit hic versus, ex quo poeta Graeco translatus, ex qua fabula. Versus est Ennii. dixit enim Cicero lib. 3. de Offic. c. 15. *Haec est illa perniciēs, quod alius bonos, alios sapientes existimant, ex quo Ennius, nequidquam sapere sapientem, qui sibi ipsi prod se nequiret.* Graecum autem Euripidis versum conuertit Ennius, recitatum a Cicerone in epistola ad Caesarem lib. 13. 15.

Μισθ σοφιστῶν, ὅτις ἑχ' αὐτῶ σοφός.

Ex

Ex Medea tragoedia sumptam esse hanc sententiam, quis dubitet? cum dicat Cicero: *et, quando Medeam agere coepi, illud semper memento: Qui ipse sibi, etc.* Nunc scrupulus remanet, sane molestus et difficilis, nam in hac, quae exstat, Euripidis Medea non reperitur hic versus: ut necesse omnino videatur, vel ex altera eiusdem Euripidis Medea sumptum esse, vel duos Euripides fuisse, qui Medeam conscripserint. Duas fuisse eiusdem Euripidis Medeas diserte nemo dixit, quod equidem sciam: contra, potius vnam fuisse, ostendit Suidas, cum de Nephronē ait: ἡ φασὶν εἶναι Εὐριπίδου Μήδειαν. Praeterea, si duas idem scripsisset, notasset utramque inscriptione diversa, ut in Iphigenia fecit, et Sophocles in Oedipo, Aeschylus etiam in Prometheus. Interpres etiam Aristophanis in eo loco eius comoediae, quae inscribitur, Εἰρήνη, v. 1012. Εἶτα μονῶδῃ ἐκ Μήδειας: Ὀλόμαν, ὀλόμαν ἀποχειρῶδεις: vnam videtur legisse Euripidis Medeam, quae exstat. subiungit enim: Μήποτε ἐκ τῆς Εὐριπίδου Μήδειας παραγράφει ἐκεῖνοι. ὃ δὲ στήνος ἐγὼ, μελέα τε πόνων, πῶς ἂν ὀλοῖμαν; Rursus, oritur coniectura de duabus non modo, quia non est, ut dixi, versus hic in ea, quae nunc est in manibus, Medea; sed etiam quia Stobaeus Euripidem bis appellat in Medea, recitatque versus, qui ab hac absunt tragoedia, quam nouimus, quos etiam subscribam:

Πάλλ' ἐν κηκοῖσι θυμὸς εὐνηθεῖς
δρᾷ,

Μεγαλόσπλαγχνος δυσκατάταυτος
ψυχὴ διχθεῖσα κηκοῖσι.

Et alio loco:

Τὸ θρέψω δ' ἐν βρετοῖσι πολλάνης
Πλείω πορίζει φίλτρα τῷ φύσιν
τέννῃ.

Latini quoque veteres Grammatici modo Ennii Medeam simpliciter, modo Medeam Exfulem appellant, in quo quaerendum, si sunt duae Medae, vtra sit, quae vocatur Exsul. Sane Nonii testimonio Exsul videtur ea, quam ab Euripide scriptam habemus, quis enim non videt, duos illos versus,

Antiqua, herilis, fida custos corporis,

Quid sic ante aedes exanimata eliminas?

quos ex Ennii Medea Exfule recitat Nonius, ex illo Euripidis loco v. 49. translatos esse?

Παλαιὸν οἶκον κτήμα δεσποίνης
ἐμῆς,

Τί πρὸς πύλαισι τὴν δ' ἄγρῳ
ἐρημίαν,

Ἐσηκας, αὐτὴ θρεομένη σαρτῇ
κακῇ.

Ecce aliud eiusdem Nonii de Medea Exfule, ab Ennio conscripta, testimonium:

Nam ter sub armis malim vitam cernere,

Quam semel modo parere.

Eadem sententia legitur in Euripide v. 250. his elata verbis:

Τρίς ἂν παρ' ἄσπιδας

Στήνοι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον, ἢ τέ
κεῖν ἄπαξ.

Accedit Probus, et Eclogarum Virgilii antiquissimus, et idem eruditissimus interpres. is ex Ennii Exfule Medea adducit hos versus:

Iuppiter, tuque adeo summe Sol,
qui res omnes inspicis,

*Quique tuo lumine mare, terram,
ac caelum contines, inspicere*
Hoc

*Hoc facinus: priusquam fiat,
prohibe scelus.*

Quod ex Euripide v. 1252. mutatio-
ne quadam, Ennio vsitata, conuer-
sum est: ait enim chorus:

Ἰὼ γὰρ τε, καὶ παμφαῆς ἀκτὶς
Ἀελίῃ, κατείδετε, εἶδετε τῶν
Ὀλομένων γυναῖκα, πρὶν φονίαν
Τέννοις προσβαλεῖν χερὲς αὐτοκτόνων.

Praeterea videtur Iason post inter-
fectum a filiabus, fraude Medae,
Peliam, Thessaliae regem, Corin-
thum vna cum Medea profugisse,
ibique aliquandiu, tamquam exsu-
lem vixisse. atque ipse querenti
Medae, quod, se repudiata, Glau-
cam, Creontis filiam Corinthii re-
gis, duxisset vxorem, factum suum
excusat his verbis:

Τί τῷδ' ἂν εὖρεμ' εὖρον εὐτυχέτε-
ρον,

ἢ παῖδα γῆμι βασιλέως, φυγὰς
γεγώς.

Medae quoque nutrix, initio fa-
bulae v. II. exsulum herae suae
nominat, haec dicens:

Ἀνδάνεσσα μὲν

Φυγῇ πολιτῶν, ὧν ἀφίκετο χθόνα.

Et alibi. Argumentum igitur Me-
dae, quae exstat, post ipsius Me-
dae fugam ex Thessalia, natum
videtur, vt exsul vere nuncupari
possit. Quod si haec Euripidis Me-
dea, quam omnes norunt, Exsul est:
cur eadem non vocatur Exsul a Do-
nato et Prisciano, versus illos ex
Ennii Medea recitantibus?

*Vtinam, ne in nemore Pelio se-
curibus*

*Caesa cecidisset abiegna ad ter-
ram trabes.*

et quae sequuntur. Qui versus
hanc aggredientibus legere occur-
runt primi. Et apud Nonium ap-

pellatur Ennius in Medea, Exsulis
cognomine praetermissio: verbaque
illa ipsius Medae subiunguntur
suos liberos ad complexum inui-
tantis:

*Saluete, optima corpora: certe
manus vestras, measque
accipite.*

Quem locum ex illo Euripidis
v. 1070. conuersum esse, licet non
plane Graecis Latina respondeant,
satis liquet:

Προσεπιῖν βέλομαι· δότ' ὃ τέκνα,
Δότ', ἀσπάζομαι, μητρί δεξιᾷ χεῖρα.

Quare in Exsulis Medaeae cognomi-
ne, modo addito, modo omisso,
cum tamen eadem tragoedia signi-
ficetur, valde conturbor. Quod si
obscura difficilique in re senten-
tiam licet dicere: crediderim omni-
no, duas fuisse, quas conuertit En-
nius, Graece scriptas Medaeas, non
ab eodem Euripide, vt satis iam
videor probasse; sed vnam ab Euri-
pide maiore, quae exstat, alteram ab
Euripide minore, qui ex maioris fra-
tre natus est. nam Suidas haec pro-
didit: Εὐριπίδης, τραγικός, τῷ πρα-
γικός, τῷ προτέρῳ ἀδελφίδῃ, ὡς Διο-
νύσιος ἐν χρονικοῖς. δράματα αὐτοῦ
ταῦτα, Ὀρέης, Μήδεια, Πολυξένη.
Et Cicero, cum illum versum Μισῶ
σοφιστῶν, tribuit Euripidi, de poste-
riore alterius Euripidis Medea,
quae desideratur, locutus est: quam
cum videret, Euripidis nomine in-
scriptam, non quaesivit homo, ad
maiora natus, duone, an vnus fuisset
Euripides; et vtrum, quae tunc
erant duae Medaeae, ab vno maiore
Euripide, an a duobus factae es-
sent: satis habuit, Euripidem no-
minare, cuius erat ille versus. Sunt
igitur duae Medaeae Graece scriptae,
quarum alteram habemus inte-
gram: ex altera, quae amissa est,
versus

versus quosdam, praeter proxime nominatum, ponit Stobaeus: duae item Latinae, utraque ab Ennio conuersa; quarum ex prioribus sunt illi versus:

*Nam multi suam rem bene gesserunt,
et publicam patriam praecul,*

*Multi, qui domi aetatem agerent,
propterea sunt improbat.*

et illi,

Vtinam, ne in nemore Pelio:

et quos praeterea iam recitavi: qui reperiuntur omnes in Euripidis Graeca peruulgata. Ex posteriore autem, praeter illum;

*Qui ipse sibi sapiens prodesse nequit,
nequidquam sapit;*

qui de Graeca, quam nobis ademit temporis iniuria, translatus est, alii quoque sunt, ut ille apud Varro- nem et Diomedem,

*Quis tu es mulier, quae me in-
sucto nuncupasti nomine?*

et ille, quem idem Varro ponit,
*Contempla, et Cereris templum
ad laenam adspice.*

et qui est in Nonio,

*Sol qui candentem in caelo sub-
limat facem.*

et qui apud eundem:

*Vtinam, ne unquam me de cor-
dis cupido corde pedem ex-
tulisse.*

et alio loco:

*Fructus verborum aures aucu-
pauit.*

Item alibi:

*Adsta, atque Athenas, antiquum,
opulentum opidum, contem-
pla.*

Qui versus cum in Ennii Medea no- minentur, ab hac tamen Medea

Graeca, quae integra legitur, ab- sunt omnes. Hic posset aliquis credere, vnam ab Ennio Medeam de Graeco in Latinum sermonem translata, alteram vero ab ipso confictam; ideoque versus illos non reperiri in Graeca, quae hodie in manibus est. Infirmat hanc opi- nionem illa ratio, quod is Ennii versus,

*Qui ipse sibi sapiens prodesse ne-
quit, nequidquam sapit,*

tamquam versus Euripidis agnosci- tur a Cicerone, ut supra docuimus. Medeam praeterea scripsere inter Graecos Euphorion et Sophocles: de quibus Aristophanes Grammati- cus, πρῶτος, inquit, Εὐφρόριον, δεύ- τερος Σοφοκλῆς, τρίτος Εὐριπίδης. Scripsit et Neophron; ex qua lu- culentos admodum versus, ex per- sona interfecturae filios Medae, recitat Stobaeus: item Melanthius, ut interpretes Aristophanis demon- strat. De Latinis autem, praeter Ennium, Attius Medeam fecit, se- cutus fortasse Euphorionem, aut Sophoclem, aut Neophronem, aut minorem etiam Euripidem. nam, ut apparet, maiorem, cuius tragoe- diam habemus, in aliqua parte po- tuit imitari, in toto argumento cer- te non potuit: quippe cum hic a Glaucae nuptiis et Medae ira, At- tius autem a profectioe Argonau- tarum suam tragoediam sit exorsus: recitat enim Cicero lib. 2. de Nat. deor. c. 35. versus illos Attianos de Argo naui, qua delecti heroes cum Iafone, vellus aureum petente, vehabantur:

— Tanta moles labitur

*Fremebunda ex alto, ingenti so-
nitu, et spiritu:*

*Prae se vindas voluit: vortices
vi suscitavit, etc.*

Ff

Ex